

Economy&at_medium=Google_Ads&at_platform=Search&at_goal=TR_G&at_advertiser=Webcomm&at_topic=MFF&at_location=NL&gad_source

3. Центр економічної стратегії. Аналітичні матеріали щодо євроінтеграції агросектору України. URL: <https://ces.org.ua/european-integration-of-the-agricultural-sector/>
4. BDO Ukraine. Державна підтримка агробізнесу: огляд програм та ризиків. URL: <https://eba.com.ua/bdo-v-ukrayini-pro-derzhavnu-pidtrymku-agrobiznesu-pid-chas-vijny/>
5. Каталог корупційних ризиків. URL: <https://antycorportal.nazk.gov.ua/risks/>

УДК 340.12.

**Бровко Н. І., д.ю.н., професор,
завідувач кафедри конституційного права та
теоретико-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет
09101959nb@gmail.com**

КОРУПЦІЯ ЯК ГОЛОВНИЙ ВИКЛИК У РОЗБУДОВІ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Проблема корупції залишається невід’ємною частиною української державності з моменту здобуття незалежності. Сьогодні вона особливо гостро обговорюється, зокрема, в контексті надання допомоги Україні. Основними чинниками поширення корупції є затяжна соціально-економічна криза, недоліки у функціонуванні кримінальної юстиції, концентрація державної влади в руках олігархічних угруповань та слабкість інституцій. Усе це нівелює зусилля щодо впровадження політичних, економічних, правових і моральних реформ.

Попри реалізацію окремих етапів антикорупційної реформи в Україні – зокрема, ухвалення ключових нормативно-правових актів, створення спеціалізованих антикорупційних органів, запровадження електронного декларування для публічних службовців загальний рівень корупції не знижується.

Відсутність реальної відповідальності для корупціонерів залишається ключовою перешкодою на шляху України до повноцінної інтеграції у міжнародну спільноту [1]. На думку Расюка Е.В. серед ключових недоліків слід відзначити слабку комунікацію та недостатню взаємодію з населенням. Без широкого залучення громадськості до профілактичної роботи неможливо досягти зниження рівня корупції в країні.

По-друге, серйозною помилкою є відсутність ефективної співпраці між різними органами та підрозділами поліції, що призводить до їхньої

внутрішньої конкуренції, втрати кваліфікованих кадрів та загального зниження ефективності у боротьбі з правопорушеннями. Вирішенням цієї проблеми має стати створення чіткої вертикальної структури підпорядкування та налагодження злагодженої взаємодії між усіма підрозділами поліції.

По-третє, проблемним залишається підхід до аналізу стану злочинності, зокрема корупційних проявів, а також відсутність ефективної та об'єктивної системи статистичної звітності. Це негативно впливає на результативність профілактичної роботи поліції.

По-четверте, недоліком є політизований підхід до призначення осіб на керівні посади в органах поліції. Натомість кадрові рішення мають ґрунтуватися на професіоналізмі кандидатів: очолювати поліцію повинні люди з реальним досвідом оперативної роботи, бажано з досвідом керівництва такими підрозділами. Лише фаховий підхід до формування керівного складу може забезпечити якісне управління системою правоохоронних органів. [2]

Корупція залишається одним із найсерйозніших викликів на шляху розбудови правової держави в Україні. Згідно з дослідженням Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) за 2024 рік, 79,4% українців вважають корупцію однією з головних проблем країни після збройної агресії росії. Попри це, лише 18,7% громадян повідомили про особистий досвід зіткнення з корупційними проявами, що свідчить про високий рівень сприйняття проблеми навіть без прямого контакту з нею. [3]

Корупція в Україні має системний характер і охоплює різні сфери: від державного управління до судової системи. Судова гілка влади, яка повинна бути оплотом справедливості, часто стає осередком корупційних практик, що підриває довіру до правосуддя та ускладнює реалізацію принципів правової держави. У відповідь на ці виклики Україна впроваджує низку антикорупційних реформ. Зокрема, створено спеціалізовані органи: Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру (САП), Вищий антикорупційний суд (ВАКС) та НАЗК. Ці інституції мають на меті забезпечити ефективне розслідування та притягнення до відповідальності за корупційні правопорушення. Міжнародна спільнота активно підтримує антикорупційні ініціативи в Україні. Зокрема, Антикорупційна ініціатива Європейського Союзу (EUACI) спрямована на зміцнення спроможності антикорупційних інституцій, підвищення прозорості та залучення громадянського суспільства до боротьби з корупцією [4, с. 190]

Аналіз недоліків правової системи України свідчить про їхній суттєвий вплив на реалізацію принципу верховенства права. Наявність законодавчих колізій, недостатня ефективність інституцій та відсутність належної взаємодії між органами влади перешкоджають утвердженню правової

держави та довірі суспільства до правосуддя. Корупція є серйозною перешкодою для розбудови правової держави в Україні. Ефективна боротьба з цим явищем вимагає не лише створення відповідних інституцій, але й забезпечення їхньої незалежності, прозорості та підзвітності, а також активної участі громадянського суспільства та міжнародної спільноти. Подолання цих викликів вимагає системного підходу, який включає законодавче вдосконалення, реальну політичну волю, ефективну роботу антикорупційних органів та забезпечення належного контролю з боку громадськості. Тільки за умови рішучих змін у правовій системі та боротьбі з корупцією Україна зможе забезпечити верховенство права та досягти стандартів, необхідних для вступу до Європейського Союзу.

Список використаних джерел

1. Індекс корупції CPI-2016 // Transparency International Ukraine: офіц. сайт. URL: <http://tiukraine.org/research/indeks-koruptsiyi-cpi-2016>
2. Рекомендації Європейської Комісії щодо статусу України на членство в ЄС від 17.06.2022. https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/рекомендації-європейської-комісії-щодо-статусу-україни-на-членство-в-єс_uk.
3. Тільки 10% українців повідомляють про корупцію, з якою стикаються. У чому причина і як змінилася ситуація за останній рік | Політична партія «Слуга Народу». Політична партія «Слуга Народу». URL: <https://sluganarodu.com/tilky-10-ukraintsiiv-povidomliaiut-pro-koruptsiuu-z-iakoiiu-stykaiutsia-uchomu-prychyna-i-iaak-zminylasia-sytuatsiia-za-ostanniy-rik/>
4. Бровко Н. І. Роль громадськості у протидії корупції в освітній сфері як необхідна умова модернізації освітньої діяльності ЗВО. Пріоритети модернізації аграрної освіти у сучасних умовах: від витоків до сьогодення. До 395-річчя історії закладу освіти та 178-ї річниці освітньої діяльності на теренах Білоцерківщини: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (БНАУ, 24 вересня 2025 р.). Біла Церква, 2025. С.189-191.

УДК 343.35:338.2:351.751

Макарчук В. В., д.ю.н., доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

vitalik.mako@gmail.com

КОРУПЦІЯ ЯК ФАКТОР ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ

У тезах розглядається корупція як системна загроза економічній безпеці держави. Особлива увага приділяється ролі правоохоронних органів у протидії корупції та їхній